

Confuci una mirada a l'educació des de la tradició xinesa

Henry-Irenee Marrou deia, amb raó, que el coneixement de la història de l'educació no tenia sols per objecte prendre consciència dels nostres orígens, sinó que aquest coneixement dels nostres orígens significava, també, el poder alliberar-nos de la seva dependència. Per poder acceptar o canviar l'impuls de la tradició que ens ha fet tal com som.

Aquest serà l'objectiu de la petita sèrie d'articles que ara encetem sobre els orígens de la tradició pedagògica occidental i oriental.

Malgrat l'impacte del maoisme i el comunisme, la cultura xinesa és una de les més antigues i riques de les vigents als nostres dies. Cultura que ha anat forjant una tradició pedagògica que continua sent el marc de referència per a més de mil tres-cents milions de persones. Una cultura, per exemple, que fa dels ritus i les formes un element fonamental de l'educació ja que entén que són expressió de l'harmonia interior. Sent, aparentment, una forma externa, acaben conformant l'interior dels que la practiquen, ja que s'aprèn per la intuïció, a més del raonament.

Els xinesos actuals viuen en una tensió entre la tradició i la modernització, entre la permanència a la visió oriental o l'adscripció a l'occidental, entre el comunisme i el lliure mercat, que afecta a l'educació. En un segle s'han esberlat tradicions i usos mil·lenaris, a voltes extirpats brutalment com en l'anomenada Revolució Cultural maoista (1966-1976).

Un dels referents de la forma d'entendre el món, la societat, la persona i l'educació de la cultura xinesa és Confuci, que visqué entre els anys 551 i 479 abans de l'era cristiana. Les doctrines de Confuci, junt amb el taoisme, han esdevingut guia moral i educativa durant mil·lennis i el seu retrat figurava a les

Josep González-Agàpito

escoles de la Xina fins a ben entrat el segle passat. A ell se li atribueix un dels més antics al·legats de l'experiència com a segur mètode d'aprenentatge: «Escolto i oblidó. Veig i recordo. Faig i comprenc»

El pensament de Confuci fou recollit pel seus deixebles a les Analectes, llibre que acabaria sent considerat jing, o sia, un dels textos que contenen la saviesa que ha de guiar la vida personal i de la societat, en què han de basar-se la cultura i l'educació. De la mà d'Antoni Prevosti disposem hores d'ara d'una excel·lent edició bilingüe amb una rigorosa traducció directa del xinès al català de l'obra confuciana.

La lectura d'aquest aplec de màximes i admonicions, no sempre fàcils de capir, ens fa veure com la tradició xinesa en què s'inspiren parteix de la bondat natural de l'infant. Naixem dotats d'un ric potencial que hem de desenvolupar especialment en l'educació infantil i, també, en tota la resta de la nostra vida. Ensenyar esdevé, com indica aquest mot, mostrar el camí de retrobar aquesta saviesa i aquesta bondat que ja som i que han emmascarat les circumstàncies i un mode de vida i d'educació erronis. Aquest home o dona com a «matèria bruta» ha d'assolir la perfecció de la seva condició de persona humana a través de l'educació. L'educació esdevé així, també, el mitjà segur de reforma i regeneració social.

Conseqüentment, dedicar-se com a mestre a l'educació és, per sobre de tot, educar-se rectament a un mateix. Treballar per la pròpia recuperació de la veritable naturalesa humana per poder, en la mateixa mesura, educar als altres. Aquest és el dào o camí. ■

De les Analectes

On hi ha ensenyament no hi ha categories.

L'home noble es dedica al fonament; quan es consolida el fonament, aleshores es consolida el Camí.

Qui ama la solidaritat no hi fa passar res per damunt.

Qui sap no dubte. Qui és solidari no passa angúnia. Qui és valent no tem.

Vols que t'instrueixi sobre el saber? Considerar que ho saps quan ho saps i considerar que no ho saps quan no ho saps. Això és saber.

Memoritzar en silenci; estudiar sense avorrir-me; no cansar-me d'instruir els altres: quina dificultat té això per a mi?

Escoltar molt, triar el millor i seguir-ho, mirar molt i memoritzar-ho, és el grau següent de la saviesa.

Si ell mateix és recte, sense que doni ordres, rutllaran. Si ell mateix no és recte, encara que doni ordres, no obeiran.

«Si ja són rics, què més cal afegir?» Digué: «Ensenyar-los»

Aspira al Camí; sostén-te en la virtut; basa't en la solidaritat humana; solaga't en les arts.

